

Guatemala: PRIVATITZACIÓ DE L'EDUCACIÓ

Durant els dos darrers anys, mitjançant la relació entre el magisteri de Guatemala i diverses organitzacions d'educadors a nivell mundial, ens hem adonat de la lluita que els mestres d'Espanya, Portugal, Gran Bretanya, França, Noruega, Canadà, el Salvador, Costa Rica, Brasil, Perú, etc. han lliurat contra la privatització de l'ensenyança en els respectius països.

Deixar en mans de la iniciativa privada la tasca d'educar les joves generacions és un idea que pertany al corrent neoliberal del pensament que s'ha convertit en dominant dintre dels grups que dirigeixen els destins de la majoria de les nacions del món.

Aquells que adopten aquesta forma de pensar per amagar el seu afany d'acumular més riquesa mitjançant el lucre amb tot tipus d'activitat social, utilitzen la idea que *"les unitats econòmiques que produeixen bens o presten serveis funcionen millor en mans de la iniciativa privada que en mans de l'Estat"*.

Aquestes idees no són noves, tota vegada que en el segle XIX els liberals defensaven el criteri que l'Estat només havia de donar seguretat, impartir justícia i realitzar aquelles obres de benefici social que no produïen aquells guanys desitjats per l'empresa privada. Molt aviat se'n donaren que l'educació jugava un paper fonamental en el desenvolupament de les nacions i que, a degut a la poca capacitat econòmica de la majoria de famílies, corresponia principalment a l'Estat la prestació d'aquest servei de manera gratuïta.

Avui en dia els empresaris, els funcionaris d'organismes financers internacionals i molts de dirigents polítics consideren que l'Estat ha de reduir les seves despeses per contribuir a resoldre la crisi econòmica. Entre les partides que s'han de retallar hi apareix la d'educació, perquè consideren que existeixen condicions favorables per tal que aquesta activitat es privatitzi.

En els països desenvolupats la privatitza-

ció de l'ensenyança es justifica tot dient que els pares de família tenen solvència econòmica suficient per pagar aquest servei i que existeix la necessitat de retallar les despeses estatals per resoldre la crisi econòmica que es dona a nivell mundial. A aquests arguments, els nostres companys educadors han plantejat que la privatització de l'ensenyança no proporciona igualtat d'oportunitats a la infància i la joventut, tota vegada que els ingressos familiars no són iguals; això fa que les famílies benestants puguin enviar els seus fills als millors centres educatius, mentre que els fills de famílies pobres només poden assistir a centres educatius de menor qualitat, o simplement hi deixen d'assistir.

Des del punt de vista del dret internacional, la privatització de l'educació viola l'article 26 de la Declaració Universal dels Drets Humans, el principi num.7 de la Declaració dels Drets del Nin i l'article 18 de la Convenció sobre els Drets del Nin. En aquesta normativa internacional es defineix l'educació com a gratuïta, obligatòria i proporcionada en igualtat d'oportunitats.

En relació a l'argument de la necessitat de retallar la despesa pública per resoldre la crisi econòmica, s'hauria de pensar si és l'augment

de la despesa efectuat per l'Estat la causa principal que produeix la crisi, o si aquesta és una de les característiques d'un sistema de lliure empresa en què progressivament han anat imposant-se les lleis de la jungla. En tot cas, si hi hagués necessitat de reduir la despesa pública, no són les despeses de benefici social les que haurien de ser retallades, sinó les despeses improductives tals com les de defensa i les confidencials.

En els països subdesenvolupats, concretament els d'Amèrica Llatina, són els organismes financers internacionals (Fons Monetari Internacional i Banc Mundial) que han obligat als governs a aplicar una política d'alliberació de l'economia. Això vol dir que cada vegada que els governs llatinoamericans es veuen

obligats a acudir a aquests organismes per aconseguir préstecs, l'"ajuda" financera els queda condicionada al compliment de mesures econòmiques que tendeixen a privatitzar els serveis públics i a minimitzar la intervenció de l'Estat en economia.

L'exigència dels organismes financers internacionals ha fet que alguns governs llatinoamericans, en el seu afany per congratular-se i obtenir divises, proposin prendre mesures que ultrapassen les exigències dels seus prestamistes i que perjudiquen al seu poble. Precisament, dins d'aquest tipus de mesures s'hi troba el retall de la despesa pública en educació i, el que és encara més perillós, la privatització de l'educació.

La privatització de l'educació, que en un principi semblava ésser una coincidència a varis països llatinoamericans, va resultar ésser una política aplaudida i posteriorment impulsada pels propis organismes financers internacionals. L'estratègia seguida fins ara ha consistit a anar privatitzant els nivells superiors de l'ensenyança i després s'ha efectuat en els nivells mitjans i no es torbaran alguns governs a acceptar la privatització de l'educació primària, o al menys alguns dels seus graus.

Per als països llatinoamericans, les conseqüències de la privatització de l'educació afecten la societat en conjunt, però ocasionen majors estralls als sectors populars dels nostres països.

Privatitzar l'educació a Amèrica Llatina significa allargar indefinidament l'endarreriment econòmic, social i polític dels nostres pobles. Això ho saben els organismes financers internacionals, tota vegada que en les seves publicacions reconeixen la importància que té l'educació per al desenvolupament de les nacions. A manera d'exemple, es pot citar l'informe de la divisió d'educació del Banc Mundial, elaborat per Adrián Verspoor, on reconeix el següent: la inversió en educació té un rendiment econòmic del 27% per a la societat en conjunt i del 49% per a l'individu que la rep i per aquells que el contracten. A més, assenyala que en els països en vies de desenvolupament, els adults que han aconseguit el nivell més alt de formació tenen: ingressos més elevats, major estabilitat laboral, major productivitat en el treball, menor nombre de fills, pràctiques alimentàries més sanes i actituds més modernes (envien els seus fills espontàniament a l'escola, s'integren millor al treball en grup, posseeixen un sentiment nacional més elevat, etc.)

Per què permetre que els pobles subdesenvolupats s'eduquin? Amb això tan sols s'estaria creant un factor que contribuiria a rompre amb la dependència, que fins ara ha estat tan beneficiosa per als països desenvolupats

---

Privatitzant l'educació en els països subdesenvolupats es redueix la possibilitat de formar tècnics i científics capaços de generar tecnologia pròpia o, si més no, que tinguin que tinguin capacitat per adoptar la tecnologia estrangera. Això afavoreix els amos del capital internacional, tota vegada que ells, per més d'un segle, han utilitzat la dependència tecnològica dels nostres pobles per reunir fortunes milionàries.

L'escàs desenvolupament tecnològic i la descapitalització de què han estat víctimes els

nostres països són les condicions que permeten als països desenvolupats de comprar a preus baixos els productes agrícoles i els minerals que es produeixen i extreuen els nostres països, de vendre car als nostres mercats la maquinària i demés productes industrials que s'elaboren en els països desenvolupats i de donar préstecs en condicions totalment desfavorables a les nostres nacions. Per què permetre que els pobles subdesenvolupats s'eduquin? Amb això tan sols s'estaria creant un factor que contribuiria a rompre amb la dependència, que fins ara ha estat tan beneficiosa per als països desenvolupats. És millor utilitzar als organismes financers internacionals per tal que estimulin la privatització de l'educació, amb la qual cosa es posen obstacles a l'educació dels nostres pobles i el seu gran negoci durarà moltíssims d'anys més.

Per a molts d'empresaris "nacionals" la ignorància dels seus treballadors resulta molt con-

venient, tota vegada que recol·lectar collites, carregar paquets, fer soles, etc. són activitats que no requereixen major preparació. A més, quan els seus treballadors no són molt instruits, permeten que se'ls paguin salaris molt baixos i que es trepitgin tots els seus drets laborals.

Quan un poble té poc accés a la cultura es transforma en presa fàcil dels oferiments demagògics dels polítics i governs antipopulars, molts arriben a creure les raons absurdes que blasonen públicament quan volen justificar la seva actitud servil cap a la burgesia nacional i internacional.

El que s'ha exposat anteriorment explica per què molts d'empresaris, governants i "polítics" recolzen la privatització de l'educació en els nostres països. □

STEG (Sindicato de Trabajadores de la Enseñanza de Guatemala)

ESPECIALISTES EN ARTICLES
DE MUNTANYA, CAMPING,
ESQUI I ESCALADA

ES REFUGI

Pl. Palou i Coll, 10 (Banc de s'Oli)
Telèfon 71 67 31
07002 Ciutat de Mallorca

Atenció! A partir de juliol ens traslladam a:

Via Sindicat, 21 pati interior
(antic edifici del Sindicat Forà)

<<< >>>

On esperam seguir comptant amb
la vostra inestimable presència
com a clients i amics